

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Zászló-avatás.

A rimaszombati iparosok zászlót szenteltek! Tíz éves fennállásuk emlékünnepeát óhajtották vele megalkotni, de sokkal többet és sokkal nagyobbat értek el.

Láttuk felvonulni a helyi iparosok impozáns tömegeit, láttuk megjelenni *Budapest* főváros, Kolozsvár, Miskolc, Arad és más városok tiszteltreméltó küldöttségeit, láttuk megjelenni a város intelligens közönségének és a vidék ezreinek nagy tömegeit, szemléltük az előkelő világ ragyogó gárdáit, és a különféle intézmények küldöttségeit: és mindezek láttára az igazi hazafias lelkesedés szállta meg a lelkeket, mert egy közös gondolat uralta azt, hogy a fiatalokat élő modern magyar iparnak nemesak lelkes munkásai, de igazi őszinte tisztelői és barátai is vannak.

Láttuk az ünnepen társadalmi életünk kitünőségei között a zászló-anyát, *Hámos Lászlóné* ő méltóságát, kinek útjában a koszoru-leányok a virágok ezreit hintették, hogy virágos ut jelképezze a magyar ipar pályafutásának szebb jövőjét, a mely helyett eddig az ipar munkásainak több tövis, mint rózsza jutott.

Az ünnepség méltó volt a kitűzött célhoz, a siker minden dicsősége övezte azt nemesak a *Bornemisza László* alispán jeles beszéde által magas színvonalra emelt zászlóavatás alatt, hanem a közebeden és az esti nagy kerti ünnepélyen is.

Meglett itt dicsőítve a munka becsülete, alkotó és teremtő ereje, s ki lett neki szolgáltatva a legszebb nemesi levél, a melynek multja visszanyúl az emberiség fejlődésének századaiba. A dicsőség mellett felszillant a szemekben a szebb jövő reménye, a melyben az idegen által agyon győtrött ifjú magyar ipar mint délezer erős félisten jelenik meg, a mely a nemzeti függetlenség és nagyság egy újabb talpkövévé kepezendi.

A dicsőség és remény mellett ott lebegett az ünnepség felett a társadalmi béke védőangyala is, a mely szárnyait kiterjeszti a haza munkásosztályainak mindegyikére, és a földmivest,

az iparost, kereskedőt, szellemi munkást, gazdagot és szegényt, született nemest, és a nemességet a munka által nyert egyénre egyformán kiterjeszti, és valamennyit egy magasabb békés és fejlődésre képes társadalmi egységbe foglalja.

Igy láttuk megjelenni társadalmunkat és vendégeit egy zászló alatt, a mely szögeinek beverésénél annyi nemes gondolat, szép eszmény szállt az ég felé, a melynek a fele is, ha beteljesedik, mindenki azt mondhatja, hogy az új zászló méltó emlékül szolgál a multnak, de sokkal méltóbb utmutatoul a jövőnek.

Adja az ég, hogy a zászlóhoz kötött sok szép eszme, nemes gondolat egytől-egyig mind beteljesedjék, és az új zászló méltó hordozója legyen a június 5-iki szép ünnepnek.

*

Már szombaton a reggeli órákban látható volt a készülődés városunkban, a házakra sok helyen kitépték a nemzeti lobogót, hogy az ipartestület ünnepélyének fényét külsőképp is emeljék.

A reggel 9 órakor érkező vonathoz az ünnepélyt rendező bizottság tagjai is kivonultak és megleghangu üdvözlő szavakkal fogadták a Szegszárdról, Lósonezről, Pásztórol, Putnokrol, Budapestrol, Beszterce-bányáról, Dobsináról, Pelsőzről, Marosvásárhelyről, Miskolcrol, stb. helyekrol érkezett vendégeket, s azok elszállásolásáról gondoskodtak. Elhelyezésük után az érkezettek a városban sétát tettek, megtekintették a nevezetességeket, s 10 órakor a kiállítás megnyitására mentek.

Az iparostanoncz-munkakiállítás.

A rimaszombati általános ipartestület zászló-avatási ünnepélyének sorrendjében — gyakorlati eredményét tekintve — alig volt maradandóbb értékű szám, mint az ez alkalommal rendezett tanoncz-munkakiállítás, melynek f. évi június 4-én a „Zöldfa“ kaszárnya földszinti helyiségében történt megnyitását számos kiállító iparos mester, az iparostanoncziskolai tantestület, ip. tan. felügy. bizottság, az ipartestület, a városi hatóság és több érdeklődő s idegen vendég gyűlt össze.

10 és fél órakor érkezett meg élénk éljenzés között megvénk szeretett főispánja, bájos neje Bidányi Ida ő méltósága és Samarjay Jánosné ő nagysága társaságában, a mikor is Szabó György polgármester, a városnak, mint a kiállítás védnökének képviselője rövid, de az alkalomhoz méltó velős beszéd kíséretében a kiállítást megnyitván, átadta a szót Törökly Józsefnek, az iparos tanoncz-

— Ha én szindarabokat tudnék írni, mint te, már rég megmutattam volna a világnak, az oly epedve várt „ujat“. És ha engedélyem volna embertársaimat orvosolni, már rég oly orvos lennék, a kit az egész város csodál. Mert mi új? A kabát, a melyet hordok valószínűleg régi rongyból van gyártva. Azért ócska talán? Talán meglátni rajta eredetét? A kabát olesó, de a kelméje modernül van szöve, modern a színe, modern a szabása nekem új kabátom van. — A világ nem kérdezősködik a régi rongyokról a melyekből a kabátokat csinálják és és ezért nincs semmi régi a nap alatt. Csak ügyesnek kell lenni, mindent moderné alakítani tudni és a ki ehhez nem ért, gyakran elég — egy jó adag szemtelenség is. Nem is kell az egereket szalonnával fogni — csak szalonna szagunk kell lenni és az egerek úgy is rá mennek.

— De hát mit tennél te az én helyemben? — kérde a laptudósító.

— Az nagyon egyszerű. — volt a felelet. Irnék egy „modern“ szindarabot. Vagyis vennék egy régi rémregényt, vagy — — természetesen oly dolgokat, melyeknek sikerei már kivannak próbálva — megfeszteném újonnan phrásisokkal, szociális problémákról, a nőemancipációról, örökségekről, a természettudományról, igazságról stb. Nézzétek csak a mi sikereken gazdag irodalmunkat, talán az más valami. Az igazi lángészt a kártársak csak nagyon ritkán ismerik és annál kevésbé ismerik, miúel okosabbak és tehetségesebbek azok Mert a lángész nem az ujakban mutatkozik, nem a felületesen, hanem a régiben, az örökké régiben, mely a vérből bugyog elő, abban a titokteljes alakban, a mely Sophoklesnél teljesen ugyanaz, mint Schakaspeare-nél vagy mint Goethénél.

— Maradjunk a dolognál — szakította félbe az orvos, a kit a társalgásnak ez a fordulata kevésbé látszott érdekelni. — Én orvos vagyok, patienseteket szeretnék, hol van hát az az „uj“, a mivel a világot magamnak megtudnám hódítani?

Alfréd gunyos kézmozdulatot tett és nevetett.
— Jó Isten — mondá — semmitem könnyebb, mint ilyet találni. Például — — —

iskola igazgatójának, ki hosszabb előadásban fejtegette a kiállítások fontosságát, mélyreható gyakorlati hasznát; az ip. tanonczok erkölcsi, szellemi és ipari kiképzése tekintetében, kívánatosnak találva, hogy a társadalmi tényezők e hármás céljé elérésében kezet fogva, az iparos névnek tiszteletet és erkölcsi súlyt szerezní ne késsenek; egyben fölemlíti, hogy az iparostanonczok szellemi kiképzésének alapját, az esteli tanításoknak nappalra leendő áttételében találja, mint azt fényesen igazolja a rajztanítás eredménye, a minek tanítását legközelebb helyezte át a felügyelő bizottság vasárnap délutánról délelőtrre.

Ézek előbeocsátása után a bíráló bizottság nevében a következő jelentést terjeszti be:

„Az iparos tanoncziskola 187 tanulója közül a kiállításra résztvett 101 tanuló 168 drb munkával; ez mindenesetre oly tekintélyes szám ugy a kiállítók, mint a kiállított munkákat illetőleg, hogy iskolánk fenállása óta ily sikeres kiállítás még nem volt; látszik ebből, hogy a kiállítások rendezése az ipartestület kezében van illetékes helyen.

A jelentés kapesán tudomásul hozta, hogy a bíráló bizottság határozata alapján

I. rendű jutalomban részesültek: Tóth István Hlozek János tanonca, Torma Béla Makovics Lajos tanonca, Hank András Tomay Alajos tanonca, Kiszely András Szabó József tanonca, Sancel Ferencz id. Runyay József tanonca, Tarjányi Lajos Varga Lajos tanonca.

II. rendű jutalomban részesültek: Szaniszló Gyula Magyar Pál tanonca, Banczik József és Danko István Sarinay Ignác tanonca, Patzek József Smegner Károly tanonca, Kovács János Bolka Pál tanonca, Jávor István Horváth György tanonca, Futasz Nándor Dániel Ferencz tanonca, Kosko Lajos Szabó József tanonca, Makuvinyi Lajos Remenyik Samu tanonca.

III. rendű jutalomban részesültek: Béres Béla Magyar János tanonca, Szabó Andor Dideczky János tanonca, Ofcsárik Pál Lénárd Sándor tanonca, Ország István Cseh János tanonca, Vasko Lajos özv. Hruska Jánosné tanonca, Dósa János Ibo János tanonca, Tamasi János Kukla István tanonca Könyvet kaptak: Kremusz Ferencz, Benedek Dániel Hlozek János tanonca, Szöke Gyula Zsuffa Kálmán tanonca, id. Lehoczky András Smegner Károly tanonca, Tury Jenő Lénárd Sándor tanonca, Berger Miksa Rábely Miklós tanonca, Komlóssy János Lévay Izsó tanonca, Maresinyi János Senka József tanonca, Káposztás Ferencz Pál András tanonca, Kovács Pál Králik Béla tanonca, Zibolen István Trubint Lukács tanonca, Czagány János Králik József tanonca, Utisz János Zemandl Ulrik tanonca, Karkosják János Spissák Andor tanonca, Török Pál Domborovszky István tanonca, Kovács István Rakottyay Danó tanonca, Asztalos János Dániel Ferencz tanonca.

— Nos — például?

— Várj csak. Az valóban pompás eszme volna számmodra. Tudod-e, hogy mit eszik a legtöbb művelt ember? — Levest.

— Ez igaz.

— És ha mi kimutatjuk, hogy a legtöbb betegség a leves evéséből származik, akkor oly problémával rendelkezünk, mely az összes művelt emberiséget érdekli.

— De hisz ez eszteleenség. A leves nem mindig egészséges ugyan, de soha sem ártalmas.

— Akkor ne bántuk a levest. De az evés módját. Az egész világon forrón eszik a levest. Azt a felfedezést kell tenped, hogy nem kanállal kell enni a levest, hanem hörpölni és kész ember vagy. Szalmaszálon... vagy... vagy, igen ez volna az egész tervnek a koronája. Vegyél magadnak még ma elegáns lakást, elegáns kocsit és elegáns kocsist. Te leszel az új Kneipp páter, — — — talán úgy fognak ünnepelelni, mint Koch Robertet. — Te vagy az emberiség jötevője, ki az ő legfontosabb szervének, a gyomornak új ellenállási erőt kölcsönzött. A te korszakalkotó felfedezésed után nem fogják többé kanállal enni a levest, hanem maccaronin át hörpölni. Eljen a maccaroni doctor, a kit néhányan kinevetnek, de mások sokan jól megfognak fizetni!

A másik kettő hangosan felkaczagott s magam is mosolyogtam.

Azután megfordultam s midőn láttam, hogy az Alfréd arca teljesen komoly maradt, felé hajoltam.

— Önnek van valami igaza, — mondám. — De ha oly jó utasítást tud adni a siker útjára nézve, miért nem teszi maga?

— En? — szolt hangosan s maga is nevetett. — Én tegegy valamit a magam javára? En idealista vagyok, kedves uram és mióta a világ fennáll, még egy idealistának sem sikerült — egereket fogni.

Aztán odahívta a pinczért, fizetett és mindnyájunknak vidám estét kívánt.....

TÁRCSA.**Hogy fogják az egereket.**

Peschkau Emil után: GELB MÓR.

A kávéházban, a hol az újságokat szoktam olvasni, néha szomszédaim beszédét is megfigyelem.

Tegnap három fiatal ember ült a kerek asztal körül, egy laptudósító, a ki rendszerint szindarabokat ír, egy orvos, a ki rendelő óráit is a kávéházban tartja és egy ur, a kit Alfrédnek szólítottak és a ki bizonyára szintén lesz valami.

Társalgásuk a körül forgott, hogy mind a három más akart lenni, mint a mi tulajdonképpen volt — t. i. gazdag. Legalább annyival szerettek volna bírní, a mennyi az élet élvezhetéséhez szükséges. Egy gazdag nőt elvenni — ez a legegyszerűbb mód, de egyszersmind „bilines“ is volna, s ezért már amugy sem lehetne igazán „élvezni“ az életet. Ebben egyetértettek, csak a cél elérésének valami más alkalmasabb útjára nézve nem tudtak megegyezni.

— Ez mind semmi — mondta végre Alfréd. — Becsületes embereknek — mint mi — a kik tisztességes munka által akarnak előrehaladni, csak egy útjuk van. Valami újat kell mutatni a világnak, akkor az meghajlik előttünk és zsebeink is meg fognak telni.

— Nincs semmi új a nap alatt — veté ellen a laptudósító — s aztán melancholikusan bámult szivarja kék felhő után.

Az orvos vállait vonogatta és cognacot rendelt.

Alfréd azonban, aki indulatba jött, keresztül nyult az asztalon és ráított a szinműri kezére.

— Ez már megint oly ostoba közmondás — mondá — melyet az egész világ hangoztat, jóllehet naponta tapasztalják az ellenkezőjét. Nincs semmi régi a nap alatt — így kellene mondani.

Erre mindketten mosolyogtak, de Alfréd nem jött zavarba s folytatá:

Ezen felül minden kiállító tanonc emlékmányt kap.

Iskolai rajzaikért ki lettek tüntetve: Bobro Pál az I-ső rajzsoportból, Bartha József a II-dik, Benedek Dániel a III-dik, Czagany János a IV-dik és Krisko József az V-ik rajzsoportból.

Az iparos segédek tovább képző rajz-tanfolyamán résztvevő törekvő segédek közül:

Kitüntetésre érdemesítettek: Lévay János aca, Kóreny József szobafestő és Andrik András kőműves szék és tiszta rajzaikért.

Dicsőre érdemesítettek: Misurák András kőműves, Pásztor András kőműves, Sulik András kőműves és Seres Béla kőműves.

A kimerítő jelentés megtétele után felhívta a jelenlevő közönséget a kiállítás megtekintésére.

A jutalomdíjak könyvekben és készpénzben fognak kiosztani az iparos tanonc-iskola évről-évi vizsgáján (folyó évi június 19-én).

A közönség érdekében valónak tartjuk megemlíteni e helyütt, hogy a főispán ur ő méltósága a jutalmi összegek szaporításához 20 frttal járult. S e mellett a tanulók munkáiból mintegy 40 frt értékben vásárolt. Fogadja érte a jutalmazottak köszönetét!

A kiállítás megtekintése közben a kiállított élelmiszerek közül több került „kóstoló-ra”, s mind elismerést nyert.

Tapintatos volt az iparos tanonc-iskola felügyelőbizottság azon eljárása, hogy a tanoncok és segédek szakrajz-tanfolyamának rajzait is kiállította, mert alkalmat nyújtott arra, hogy a közönség kényelmes betekintést nyerhetett az iskola működésébe. (Míg az izléses felszövegzés által a vedlett falat némileg megcsinosította.)

Az apatini kosárfonók nyersanyag- és áruaktárszövetkezetének esinos tárgyait a kiállítás egyik szobájában árusították el. Kívánatos volna, hogy magyar vállalatok erősöljenek a magyar fogyasztó közönség pénzén, ne pedig idegenek. Azt hisszük, hogy ily észszerű hirdetési mód mellett az sikerülni is fog.

A kiállítást úgy a megnyitás napján, mint a következő napon nagy közönséggel tekintette meg.

Lapunk kötelességét teljesíti akkor, mikor a kiállítás rendezése körül fáradozó Bolkay Pál, Spissák Andor, Jakovetz Alajos és Zavadszky Ede urak nevét e helyütt kiemeli.

Délután 2 órakor az idegen vendégek kocsiokon kirándultak a kurinezi pusztára, s megtekintették a földműves iskolát, s innen visszatérve, kikocsiztak a szabadkai méntelepre és azt is megsejmeltek. Ezután a Szechenyi-kertben kedélyes ismerkedési estély volt, melyen 1/29-ig együtt volt a társaság, s innen vonultak az olvasókörihez a fátylászmenetben való részvétel céljából.

A fátylászmenet.

A polgári olvasóköri helyiségében gyülekezett össze este a fátylavívő iparos ifjuság, hol a tüzoltó legénység kámpáival már sorakozva készen állott. Bent a teremben még egy-két utolsó próbát tartott a polgári olvasóköri dalárdája s pár perczel 3/4 9 előtt megindult a 100 fátyla által festőleg megvilágított menet a Rákóczi-induló hangja mellett.

A példás rendet *Barna* Imre kapitány tartotta fenn; s nem is történt semmi baja a Koháry, Deák Ferencz utczán a piacra vonuló menet által senkinek sem; pedig úgy az utak két széléin, mint különösen a megyeháza és a kath. templom között ember-ember hátán volt.

A kedvező idő városunk apraját-nagyját kiesalta a ritka látványosság megtekintésére annyira, hogy elmondhatjuk: nem maradt otthon, csak a ki beteg volt.

A vármegyeháza főkupaja előtt megállott a menet, hol az emeleti ablakokból a főispáni család, s fényes társaság már várakozólag tekintett le a pompás látványra.

Elhelyezkedés után a polg. dalárda *Bodor* László karnagy vezetésével „Kelyhet a szép virágnak” kezdetű szerenádát adta elő, szép készültséggel; majd a *Danko* Kálmán zenekara által előadott néhány magyar népdal után Méder Mihály szép népdalegyvelegjét énekelte el az énekkar csinos előadással.

Ezután egy földrengető éljen tört ki ezek ajakáról, s a főispáni pár szívélyes üdvözlő integetései között oszlott szét a nagy közönség, megnézni még a piac közepén egymásra rakott fátylak óriási lángjait, melynek végső lobbánása után ismét lecsendesedett minden.

A felavatási ünnepély.

Vasárnap kora reggel nagy élénkség volt a város utczáin; a fogatok serege szállította a szebbnél-szebb fehérruhás koszorus-leányokat a polgári olvasóköri helyiségébe, hova csakhamar gyülekeztek az ünnepélyre érkezett vendégek, a helybeli polgárság, küldöttségek stb. stb. A főterem szintén megkezdődött 9 óra tájban a közönség gyülekezése. Tíz óra tájban a tüzoltók kivonultak a főterre, s az ott emelt tágas emelvény körül kordont vontak. Ezrekre menő sokaság szállta meg a főteret, mikor 1/211-kor megérkezett zeneszó mellett a hosszú menet élén *Rábely* Miklós ipartestületi alelölökkel. Mintegy 160 fiatal, fehérbe öltözött leány nyitotta meg a menetet azután jöttek a testület tagjai — a letakart zászlóval, *Kriston Szabó* János ipartestületi elnök vezetésével.

A koszorusleányok és a testületek elhelyezkedtek az emelvényen, s egy küldöttség az ünnepély védnöküjéért a megyeházára ment, s magával vitt egy óriási, gyönyörű rózsacsokrot, melylyel a testület kedveskedett a védnökönök, s *Rónay Gizuska* és *Rábely Irma* a koszorusleányok nevében adtak át. — Csakhamar megjelent az emelvényen több notabilitásból álló suitejével *Rábely* Miklós karján *Hámos* Lászlóné szül. Badányi Ida, kit az egybegyült nagy közönség harsány éljenzéssel fogadott; férjét, vármegyénk közszeretben álló főispánját szintén lelkesen üdvözlöttek.

A polgári dalárda elzengte a „Hymnus”-t, mire előlépett *Kriston Szabó* János s üdvözlővén az egybegyülteket, az ünnepélyt megnyitja, s felkéri *Bornemisza* László alispánt ünnepi szónoklata megtartására.

Bornemisza László alispán lelkes éljenzések után következő lendületteljes és költői részletekben bővelkedő beszédét mondotta:

Tisztelt ünneplő közönség!

A rimaszombati általános ipartestület, fennállásának tizedik évfordulóját dísz-zászlójának felavatásával óhajtván megünnepelni, nekem jutott azon megünnepelő feladat, hogy ezen dísz-zászlót felavassam s az ipartestületnek átadjam.

Hazánk kiválólag mezőgazdasággal megáldott termelő ország lévén, iparának fejlődése, felvirágzása nemcsak az iparososztály anyagi jólétének képezi biztosítékát és alapját, hanem az állam közgazdasági emelkedésének és az összes lakosság vagyonosodásának is elősegítő fontos tényezője.

Minden törekvés tehát, mely fejlődésének elősegítésére irányul vagy haladásáról szolgáltat nyilvánvaló tanúbizonyságot, minden igaz hazafi érdeklődését, részvételét méltán megériemli.

Öszinte örömmel és hazafias lelkesedéssel jelentünk meg mindannyian ezen örömmünnepeleyn. Örömmel szólalok fel: hogy kifejezést adjak, első sorban az öszinte elismerésnek és más részről azon hazafias óhajtnak, mit ezen zászlóhoz s ezzel az ipartestület jövő működéséhez fűzünk, — megjelölve az *irányt*, mely az iparosok törekvésének egyedül helyes célját képezheti.

Ha visszatekintünk az ipartestületek tíz éves működésére, azt találjuk, hogy az átalakulás és szervezkedés nehéz és fáradságos munkája vette igénybe tevékenységünknek legnagyobb részét.

Ujabb alkotmányos életünk fejlődésével, a hazai ipar, mely az alkotmányos önkormányzati szabad intézmények sorozatába be nem illeszhető *czéhrendszer*, mely szabályai keretében szorítva volt, az ipar teljes szabad gyakorlatának elvén nyugvó 1872. évi VIII. t.-czikkben foglalt ipartörvény intézkedése folytán teljesen szabaddá tétetett.

A czéhrendszer alapján gyakorolt előjogok és kiváltságok élvezetéhez hozzászokolt iparosztály azonban nem volt képes egyszerűen a változott helyzetbe beilleszkedni, s a zavarosan fejlődött s sokszor minden szakismeretet és képzettséget nélkülöző, s a szédelgésig elhajló versenyben a főlényt megtartani — anyagilag mindinkább hanyatlott s különösen a kézműipar válságos helyzetbe sodortott.

Ennek követ eztében már egy évtized mulva a hazai ipar megóvása és fejlődésének biztosítása érdekében újabb törvényes intézkedés meghozatalának elkerülhetetlen szükségére állott elő.

A hazai ipar fejlődésének újabb biztosítékát az 1884-ik évi XVII. t.-cz.-ben foglalt ipartörvényben találjuk, melyben fentartatott ugyan az *iparszabadság elve*; azonban a nagyobb szakismeretet és szakbavagó tanulmányt igénylő iparágak gyakorlata, *engedélyhez és képe-tés* beigazolásának feltételéhez köttetett. — Az iparosok körében a rend és egyetértés fentartása az iparhatóságok működésének támogatása, az iparosok érdekeinek öngyógyítás, egyesülés utján előmozdítása *czéljából* hatóságai joggal is felruházott *ipartestületek* alakítása kötelezőleg kimondatott.

Az államkormány részéről gondoskodás történt az iparoktatás fejlesztése érdekében számos tanintézet, szakiskola felállításával a gyakorlati szakismeret terjesztése végett a technológiai iparmúzeum alapítása s az állami felügyelet hatékonyabb gyakorlata által.

Ezen intézkedéseknek üdvös eredménye nyilvánvaló s az ipar minden terén a *haladás* biztos, el nem vitatható jelenséggel találkozunk.

Változott politikai és társadalmi helyzetünk azonban, az iparos osztály tagjaitól, nem csak hosszabb értelemben vett ipari munkásságot, hanem a közélet minden nyilvánulásaira kiterjedő tevékenységet kíván.

A becsületes és tisztességes munka, ma már nem csak *eszköz* a megélhetés biztosítására, hanem közéleti tevékenység és tiszteltetés érdemlő foglalkozás, mely kellő tanulmányi képzettség és tisztességérzet mellett az egyént felemeli s a köz és magánélet nyilvánulásaiban megillető részvételre jogosítja és utalja.

A politikai jogok kiterjesztett egyenlő élvezetével és gyakorlataival azonban, a közéletben a kötelességek teljesítésének kötelezettsége és viszont önként kapcsolatosan jelentkezik.

A hazai ipar fejlődése — tehát, éppen állami és nemzeti jelentőségénél fogva — üdvös irányban csak akkor haladhat, ha megőrizi *eredeti magyar jellegét*.

Éppen azért a magyar iparostól méltán megkívánhatjuk, hogy nemzetiségi és valláskülönbség nélkül — a *közös hazai szeretetének* érzete által, a nemzettel egybe-forrva *érzületében, lelkiéletében és törekvéseiben* mindenek előtt *magyar* legyen;

vezérelje továbbá buzgó törekvés, hogy *ismereteit, alapos tanulmányt és művelődést által, a haladás és rohamos fejlődést által megkövetelt színvonalra emelje* és hogy az ipar gyakorlatánál és a közéletben tevékenységénél a *becsület és tisztesség követelményeit* hiven kövesse.

Mert ezen irányu elvek követése biztosíthatja csak a *hazai iparnak és művelőinek a nemzet egyetemének rokonszenvét, becsületét és bizalmát*. Az iparágak fejlődését, felvirágzását és az iparos osztály anyagi jólétének biztosítását pedig csak is a fent megjelölt *tényezők áldásos, egyetértő tevékeny közrehatásában találhatjuk*.

Közvetlen tapasztalaton alapuló határozott meggyőződés, hogy az ünneplő rimaszombati általános ipartestület kebelében, e fentebb kifejtett *irányelvek, édes otthonra találunk*, éppen ezért, öszinte öröm érzetével adom át az ipartestület tisztelt elnökének s általa az ipartestületnek e dísz-zászlót — kérve a gondviselés kedvező kegyelmét és áldását! — azon szívből fakadó öszinte kívánsággal: hogy az híven megőrizve, jelvénye legyen és maradjon az igaz magyar hazafiai érzületnek, a becsületes, tisztességes munkának, és az egyetértő czélutadatos törekvésnek! Ezen zászló alatt sorakozva — Isten áldása, a siker kedvező eredménye kísérje ezen ipartestület hazafias munkásságát, lássa nemzedékről-nemzedékre fokozatos haladását és felvirágzását. Lobogtassa önérzettel a hazai ipar dicsőségére, e város, ezen vármegye lakosságának osztatlan örömére.

Szívből öszintén kívánom, hogy ezen ipartestület tagjait összesen és egyenként nemes hazafias törekvésük megvalósítására boldogságban, anyagi jólétben és megelégedésben Isten éltesse!! Eljenek!!

Beszéde közben a zászlót kibontották, s a közönség a szép meggyisinselyem lobogó láttára lelkes éljenzésben tört ki. A védnökü ekkor a zászlót gyönyörű fehér moirée-selyem szalaggal díszítette fel, melyen arany betűkkel: „Pelsüzi Hámos Lászlóné a magyar ipar felvirágzásáért” felirat van.

Ezután kezdetét vette a szögek beverése. Hámos Lászlóné, a védnökü a szöveget e jelmonddal verte be: „Oltalmad alatt fejlődjék a magyar ipar a haza erős támaszává!” — Hámos László ezt mondta: „Honszeretet, szorgalom, egyetértés, mivelődés, a polgári erényekben való törekvés buzdítására lobogj, s örök időkön élhető napja legyen a rimaszombati ipartestületnek!” — *Bornemisza* László ezt kívánta: „Vezéreljen szerencse a becsület utján a magyar ipar dicsőségére!”

Ezután jöttek az egyházak, testületek képviselői, magánosok stb. Ezek jelmondatai közül néhányat megjegyeztünk.

Dr. Ivánkóvits János püspök (helyette és a helybeli r. kath. egyház nevében K. Szabó János: „Egyesüljünk a hazaszeretethez!”) — Baksay István (ev. ref. egyház: „Iparos polgártársaink szorgalma s becsületessége volt egyik fő tényezője Rimaszombat emelkedésének a multban: buzdítson, lelkesítsen e zászló fokozatos haladásra, hogy az iparos osztály jövőben is méltó dísekedése legyen szeretett városunknak!”) — Szontagh Károly (ág. ev. egyház) — Dr. Óziner Miksa (izr. hitközség) — *Bornemisza* László (Vármegyei közönsége nevében: „Maradj jelvénye a hazafiságnak és becsületes munkának s Gömör-Kishont vármegye közönségének rokonszenvére, támogatására mindig számíthatshat!”) — Lukács Géza megyei főjegyző („E jelvény vezérelje az ipartestületet a hazafiság és józan előrehaladás igaz ösvényén mindenkor.”)

Szabó György polgármester (Rimaszombat közönsége), Nagy Ferencz (iparhatósági biztos), Fáy István és Kubinyi Andor orsz. képviselők, Kubinyi Aladár (kir. törvényszék s a kaszinó képviselőjében), Bruckner Ferencz (kir. pénzügyigazgatóság), Józsa Antal (gömörme-gyei közművelődési egyll.), Molnár József (a közm. egyll. rimaszombati köre és a gazdakör), Bodor István (egyes. prot. főgyimu.), Zachar Gusztáv (ipariskola felügyelő), Rábely Miklós (Polgári olvasóköri, kerületi betegs. pénztár, polg. olvasóköri temetk. egylet, polgári daloskör, első ipartárs. temetk. egyll.), Dr. Veres Samu (rimaszombati dalárda), Hollósy József (kath. olvasóköri), Samarjay Jánosné (Rimaszombat és vidéke nőegylet), Dr. Lichtschejn Adolfné (izr. nőegylet), Kozma Szabó József (I. ált. temetk. egylet), Réthy András (eszimadia temetk. társulat), Kishonthy Gyula (takarékpénztár), Baksay István (Gömör. nép- és iparbank: „A szorgalom és ipar gyűjtögette össze azt a tőkét, mely a gömörme-gyei iparbankot alapította; intézetünk, melynek hivatása s kötelessége viszont támogatni, segíteni az ipart, mint megalkotóját, ezen nemes feladatának híven meg fog felelni a jövőben is.”) Dr. Szeless Ölon (a keresk. ifjak önképző egylete), Pásztor Pál (az iparos ifjak önképző egyll.), Rády István (földműves iskola), Kriston Szabó János (kereskedelmi testület, hazai ipartestületek központi bizottsága, több ipartestület és iparkamara), Dr. Kármán Aladár („Gömör-Kishont” szerk.), Dr. Szentpály István (miskolci keresk. és iparkamara), Náray J. A. („Gömöri Hirlap” szerk.) László Gyula (brassói keresk. és iparkamara), Rábely Irma (koszorusleányok), Madary Gábor (fővárosi asztalos ipartestület), Draskóczy Ede (losonci), Klímó Pál (beszterezebányai), Járdek János (pásztoi), Rónay János (putnoki), Végles János (szegszárdi), Dr. Szontagh Sándor (dobsinai ipartestület), Jakovetz Alajos, Gees István, Stolcz Zsigmond, Zsuffa Kálmán, Lévay István, Horváth György, Soós Ferencz, id. Balázs József, Tarjánai János, Spuriusz József, Stehlinzsky Ignác, Rónay Gyula, Vozáry Samu, Gömöri Ede, ifj. Kovács István, Kohuth Lajos, Tomay Alajos, Lojko Lajos, ifj. Csapó János egymásután több vidéki az ország minden részéből az ipartestületektől érkezett megbízás folytán egy-egy szép jelmondat kíséretében verték be a díszes zászló nyelvébe a szöveget.

A szögbeverés ünnepélyes aktusa szépen, rendben folyt le, s azért az ügyes intézőket elismerés illeti meg.

Ezután *Kriston Szabó* János elnök köszönetet mondott az egybegyült ünneplő közönségnek megjelenéséért és *Hámos* Lászlóné védnökünek a testület iránt tanúsított jóindulatáért.

A mindvégig szép lefolyású ünnepélyt a dalkör éneke fejezte be, mely után a közönség s a koszorusleány-sereg élénk éljenzés közben hazakísérte a védnökü, ki tisztét valóban ritka szerelemméltósággal töltötte be.

A közebed.

Délután felkeltőkör a Szechenyi-kertben diszebed volt, melyen a zászló-anya s nagyszámu hölgy is résztvevett. Mintegy 260 személyre volt díszesen felterítve a fedett táncz helyen. Maga az ebéd, úgy az ételek minőségét és mennyiségét, mint a kiszolgálót tekintve, kifogástalan volt, mi *Friedmann* Berta vendéglősnő körültekintő figyelmére, ügyességére s gondossága mellett bizonyít. Az első fogás után *Hámos László* főispán emelkedett fel s magas szárnyalású beszéd kíséretében poharát a legelső magyar emberre a *királyra*, s felsőes nejeire a *királynéra* üritette. A szünni nem akaró éljenzéssel fogadott népr beszédet a közönség álva hallgatta végig. — Majd *Nagy Ferencz* iparhatósági biztos, városi főjegyző állott fel, s röviden vázolta az ipartestület 10 éves történetét s lelkesen rajzolta a mai nap jelentőségét, mely a munkás mult elismerése, poharát a *zászló-anya* egészségére üritette. Perczekig tartó éljen követte a szónoki erővel előadott lelkes beszédet, mely után *Kriston Szabó* János a *főispán*, *Rábely Miklós* az *alispán* és *családja* egészségére toasztiroztak lelkesen és hatáson. Majd *Bolkay Pál* emelkedett fel tüzzel s erővel előadott beszédében a *városi tanácsot* s annak fejét, a *polgármestert* éltette. *Bornemisza* László alispán állott most fel. Rendkívül tartalmas, szónoklatai fogásokkal gazdag s óriási bátással előadott beszédében azt kívánta, hogy a polgári elem erősödjék, tömörüljön s tudjon mindig lelkesülni Poharát az *ipartestület* gyarapodására üritette.

A lelkes éljenzés elhangzása után, mely a remek beszédet kísérte, *K. Szabó József* állott fel s szépen átgondolt, mély, igazi érzéssel előadott beszédében *Nagy Ferencz* iparhatósági biztos éltette, ki ott volt az ipartestület bölcsőjénél, s ha beborult a testület felett, azzal buslakodott, ha vig napjai voltak, azzal együtt örült, jó

és balsorsban mindig hű támasza volt. A viharos éljenezéssel kísért szép beszéd után *Farga Lajos a vendégeket* *Madary Gábor* hosszas szép beszédében az összes iparosokat s különösen az *elnököket* éltette. Majd *M. Szabó József* költői kifejezésekkel bővülködő szép beszédében az „angyalok”, a *koszorú-lányok*, boldogságára fűrtette poharát. *Farkas Ábrahám* nagy erővel, szónoki lelkesedéssel előadott beszédében az egészséges középosztályért, az iparos zászlonak a földmívelés zászlozával való egyesüléscéért ívott. Ezután *Szeless Ödön* dr. a föle megszokott hévvel előadott, emelkedett szellemű toasztjában az ipartestület vezetőit éltette. Végül *Komoróczy Miklós* több humoros s általános derűtséget kelő beszédében, palócz-imitációiban az iparosok, a hölgyek, a köztisztviselők egészségeért fűrtette a poharát. A rendkívül sikerült ebédet kedélyes táncmulatság követte, mely az est késő órába is benyúlt.

Közönség köréből.*)

A „Gömöri Hírlap” folyó évi 22-ik számában „Majális” czímen egy cikk jelent meg, mely kritika tárgyává teszi a polg. leányiskola azon eljárását, hogy az elemi iskolával nem együttesen, hanem — kicsinyes okok miatt — különváltva tartották meg tavaszi multságukat. Tavollétem miatt későn értesültem e jómódon tudósításról, azért, mint a polg. leányiskola tanfőnökének egyik tagja, csak most tehetem meg reá észrevételeimet; — most sem azért, mintha tartanék reá, hanem azért, hogy ha agyonhallgatom, könnyen szolgálhatna a körülményeket nem ismerőknek megtévesztésére. — Ime a tényállás:

Polg. leányiskolánk tavaszi multságát ugyanakkor és ugyanott tartotta, ahol az elemi iskola. Külömbőség az előbbi évekhöz mérten csak annyiból állott, hogy más években a polg. leányiskola nem fogadott cigányt, mert a főgimnázium vendége volt; ez idén pedig, mivel a főgimnázium nem majálisozott; a polg. leányiskola kívánt lenni házigazda a nagy körben.

A másik külömbőség az, hogy sem a tantestület, sem a növendékek nem vettek részt a nyilvános közebeden, hanem magunk rendeztünk magunknak házilag egy külön közebedet. Tettük ezt azért, mert az előbbi évek azon tapasztalatot adták, hogy pedagógiailag sokkal helyesebb az, ha a tantestület együtt ebédel a már serdült növendékekkel, mivel így egy pillanatra sem maradnak felügyelet nélkül.

A bútkánk ugyanazon helyen volt, hol már nyolcz év óta mindig s melyet mi igen alkalmasnak találtunk, és soha nem kifogásolta senki, hisz a józan ész diktálja, hogy ha remnet akarunk tartani, azt a sok különféle gyereket egy helyre telepíteni nem lehet. Az is természetes, hogy tanánk közelében főztünk, s még természetesebb, hogy innen, — mint szerző állítja egy puskalövésnyírről — nem mehetünk el ebédelni oda, ahol egy külön szerződött vendéglős terített.

Hogy nem egyszerre indultunk, az rajtuk kívül eső ok miatt történt, t. i. ezigányunk nem érkezett meg kellő időben; ezért ezen a cikkirő érzékeny lelke soh'se botránkozék meg oly nagyon.

Ezek egytől-egyig az iskola belügyét képezik, melyet tantestületünk előzetesen igen komolyan megfontolt s melyet csak a rosszakarat láthat olyan világításban, mint a cikk szerzője mutatja.

Mindezekből kitetszik, hogy itt s különhuzásról, se nagyoláslról, se hóbortról, se kitűnni akarásról nincs szó, hanem egy iskolánk javát ezéző és szem előtt tartó helyes intézkedésről, melyet — bármint nélkülözzük is tettségét cikkirőnek — a jövőben is feltartani akarunk.

Hogy miért akarja intézetünket cikkirő megfosztani attól a képességétől, hogy mint külön igazgatóság alatt álló intézet a maga lábán járjon; hogy miért vádolja alattomban a közs. fiu isk. tantestületét azzal, mintha ők monopolizálni akarnák a közebedek rendezését, annyira, hogy ott másnak jussa ne volna a magáéból ebédelni, hogy miért számítja a saját véges véleményét közvéleménynek, s mint ilyen miért botránkozik; (hát mindezekre én én nem vagyok kíváncsi) hogy egyáltalán mért kívánja magát mentorul kinevezni: bizony meg nem foghatom, de jóindulatu törekvése iránt nagy elismeréssel vagyok.

Különbön cikke nagy hatással volt reánk, megvöltünk hatva, s egyelőre megsemmisülve érezzük magunkat. Azonban ne vegye rossz néven, ha mégis — — a karaván halad.

Rimaszombat, 1898. június hó 5-én.

Kathona Géza.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Meghívó. A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumban 1898. június hó 8—24-ik napjain az évi vizsgálatok következő rendben tartatnak meg:

Június 8. szerda d. e. 9—12 óráig: Vallástan az I—VI., énekvizsga az I—IV. osztályokban

Június 10. péntek d. e. 7—12 óráig: Latin és Görög nyelv a VII., Latin-Magyar az V., Algebra a IV., Történelem, Állattan a VI., Rajzoló geometria a III. osztályokban.

Délután 2—5 óráig: Latin-Magyar a III., Ábrázoló geometria a VII., Német a VI. osztályokban.

Június 11. szombat d. e. 7—12 óráig: Magyar a IV., Görögpótló és Görög a VI., Latin a II., Német, Fizikai földrajz a III., Fizika a VII. osztályokban.

Délután 2—5 óráig: Magyar a II., Számítan a III., Magyar az I. osztályokban.

Június 12. vasárnap d. u. 3 órákor: Tornavizsga.

Június 13. hétfő d. e. 7—12 óráig: Latin a IV., Történelem a III., Latin nyelv, Számítan a VI., Földrajz a VII. osztályokban.

Délután 2—5 óráig: Görögpótló a VII., Német, Görögpótló az V., Földrajz, Rajzoló mérten az I. osztályokban.

Június 14. kedd d. e. 7—12 óráig: Magyar a VII., Latin az I., Számítan a II., Történelem, Növénytan az V., Rajzoló geometria a IV. osztályokban.

Délután 2—5 óráig: Történelem, Ásványtan a IV., Számítan az V. osztályokban.

Június 15. szerda d. e. 7—12 óráig: Magyar a VI., Számítan az I., Görög nyelv az V., Német nyelv a IV., Földrajz és Rajzoló mérten a II. osztályokban

Délután 2—5 óráig: Német és Mathesis a VII. osztályban.

Június 16. esütörtök: Osztályozás.

Június 17. péntek: A tanév bezárása.

Június 17—18. A magántanulók vizsgái.

Június 21—24. Érettségi vizsga.

E vizsgálatokra a t. szülöket, gyámokat vagy ezek helyetteseit, valamint a tanügy barátait tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1898. június 1-én

Az igazgatóság.

Évzáró vizsgálatok.

A rimaszombati községi polgári leányiskola a folyó 1897/8-iki iskolai évben záróvizsgát a következő sorrendben tartja meg:

Június hó 11-én d. e. 11 órákor a r. kath. növendékek vallásvizsgálja.

Június hó 18-án d. e. 10 órákor az izr. hitvallású növendékek vallásvizsgálja.

Június hó 19-én d. e. az ev. ref. s ág. ev. növendékek vallásvizsgálja.

Június hó 20-án d. e. 8 órákor az I-ső polgári osztály vizsgálja.

Június hó 20-án d. u. 4 órákor francia vizsga, 5 órákor tornavizsga

Június hó 21-én d. e. 8 órákor a II-ik polgári osztály vizsgálja.

Június hó 22-én d. e. 8 órákor a III-ik polgári osztály vizsgálja.

Június hó 23-án d. e. 8 órákor a IV-ik polgári osztály vizsgálja.

Június 23-án d. u. 4 órákor záró ünnepség, s ennek végeztével a bizonyítványok kiosztása.

Június 24-én d. e. 8 órákor magánvizsgálatok.

Ezen nyilvános jellegű vizsgálatokra a t. szülöket, tanügybarátokat, s az érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Hírek és vegyesek.

Tanácsbíró választás. A gömöri ev. ref. egyházmegyében, az utóbbi időben több hivatal jött választás alá. Az egyházak szavazatai t. hó 7-én bontattak fel Tornallyán a Nagy Pál esperes elnökölte alatt működő bizottság által. Világi tanácsbíróvá választott: *Luksics Géza* vármegyei főjegyző, lapunk felelős szerkesztője. Állági jegyzővé: *Dr. Veres Samu* főgimnáziumi tanárt, lapunk régi munkatársát; papi aljegyzőkké: *Pósa Lajos* radnóti és *Bázi Márton* kövecesi lelkészeket választották. A papi tanácsbíroságra *Dusza Lajos* zádorfalai és *Czinko István* rimaszombati lelkész közt újabb szavazás rendeltetett el; mindkét lelkész az egyházmegye jeles tagja; utóbbi rokonszenves egyénisége s irodalmi munkássága révén is széles körben ismeretes.

Negyedszázados jubileum Mult pénteken — f. hó 3-ikán szép ünnepély folyt le *Dr. Lichtschein* Adolf helybeli tekintélyes orvos házában. A feled—tiszolczi szárnyvonal állomási főnökei és orvosai *Schulhof* Pál kezdeményezése folytán összegyűltek, hogy *Dr. Lichtschein* Adolf pályatorvost, ki e tisztet 25 év óta lankadatlan buzgósággal tölti be, ez alkalomból őszintén üdvözlőjék. A figyelmes tisztviselőt és orvosok élén *Dr. Frank* Miksa a miskolezi üztelvezetőség főorvosa szép beszédében méltatta azt a nemes és odaadó munkásságot, melyet a derék jubilans vasuti orvosi működésében 25 éven keresztül kifejtett. *Dr. Lichtschein* lendületteljes beszédében válaszolt és meghatva mondott köszönetet a megemlékezésért. A helybeli orvosok közül *Dr. Löcherer* Tamás h. megyei főorvos és *Dr. Kármán* A., s a gyógyszerészek *Kishonty* József és *Geduly* Géza is üdvözlőjék a jubilans. A mindvégig emelkedett hangulatban lefolyt szük-körü — szinte esaládias — ünnepélyt késő estig tartó kedélyes lakoma fejezte be, melyen talpraesett tosztkban ünnepelték a jubilans és nejét. *Dr. Borszéki* feledi, *Dr. Frank* miskolezi, *Dr. Schwarez* tiszolczi orvosok, s *Schulhof*, *Geduly* és *Fehér* mondtak sikerült pohárköszöntőt.

Előléptetés A pénzügyminiszter *Básty* Bertalan állami végrehajtót — a helybeli pénzügyigazgatóságnál — a X-ik fizetési osztályba léptette elő.

Német tolmács. A helybeli kir. törvényszék területére — az eddigi bites tolmács *Kármán* Samu lemondása folytán — német tolmács *Böhm* János helybeli főgimnáziumi tanár nevezetett ki. — Az új tolmács a hivatalos esküt már le is tette, s működését megkezdte.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselő testülete folyó hó 10-én pénteken közgyűlést tart, melynek tárgyai ezek: 1. Alispáni hivatal 9965. számú határozata Huszt Lajos árvaszki előadó fegyelmi ügyében. — 2. Tanácsi javaslat a főgymn. választmányában megüresedett hely betöltése tárgyában. 3. A kir. pénzügy igazgatóság alatti földszinti helyiség bérbeadására vonatkozó árverési feltételek. — 4. A városi nyugdíjalapszabály tervezet.

Küldöttség a minisztereknél. Báró Fehérváry honvédelmi miniszternél városunk egy küldöttsége tisztelettel ma egy hete azzal a kérelemmel, hogy az üresen maradt kaszárnyákba rendeljen megfelelő számú katonaságot. A miniszter kegyesen fogadta ugyan a küldöttséget, azonban katonás egyenességgel kijelentette, hogy a kérelmet lehetetlen teljesítenie. Ameddig a csapatok létszámának szaporítása be nem következik: addig Rimaszombat város katonaságra nem számíthat. Ugyancsak ez a küldöttség járt el a városi elemi- és polgári iskolák államosítása dolgában is *Wlassics* cultusminiszternél, — még pedig itt már nagyobb és biztatóbb sikerrel. Az összes referenseket, államtitkár és maga a miniszter is oly kijelentéseket tettek élözóval, melyek alapján bizton lehet reményleni, hogy az elemi- és polgári iskolák államosítása közel jövőben megtörténik, még pedig akképen, hogy ebből a városnak nemcsak kulturális, hanem némi anyagi előnye is támad. Ebben az ügyben nagyon sokat fáradtak a deputátusok s lehet mondani, hogy „minden követ megmozgattak” mert az illető ügyosztályok referenseinek még magán lakásukon sem hagytak békét, ott is felkeresték őket, részletesen letárgyalva velük minden föltételt, amelyeknek keretében az államosítás keresztül vihető. Nagy hállára kötelezte a várost *Hámos László* főispán ur, aki mindkét miniszter elé maga vezette a küldöttséget, melynek tagjai voltak: *Szabó* György polgármester, Nagy Ferenc főjegyző, *Kubinyi* Andor és *Kubinyi* Géza orsz. gyűl. képviselők, *Marton* János, *Molnár* József és *Józsa* Antal. A küldöttség legközelebb beszámol a képviselőtestületnek a küldetés

eredményéről s mihelyest a miniszteri kijelentések irásba foglalt rendelet alakjában megérkeznek: a szerződés város és állam közt azonnal megkötötték.

Orvosgyűlés Csizben. A borsodmegyei orvosgyógyászok egylet f. hó 18-án Csizben tartja közgyűlését, melyre — mint halljuk — mintegy 40 miskolezi orvos közül Városunkból is több orvos vesz részt vendégként a gyűlésen.

Tornavizsga. A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium tanuló ifjúsága 1898. június 12-én (vasárnap) d. u. 3 órákor a vásártéren tornavizsgát tart. — Tanuló ifjúságunk testi edzésének és ügyességének e nyilvános próbájára ugy az igen tisztelt szülöket, mint az ifjúság és a tornaügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. — Ülőhely ára 20 kr.

Tűz Nagy ijedelmet okozott folyó hó 8-án délben a harangok tűzjelzése. A nép tödult a Jánosi-utca felé, honnan a tűzi látma hallatszott, s a tűzoltók is gyorsan kivonultak. Szerencsére nem volt nagy baj, csupán a Jánosi-utca egyik udvarában a felhalmozott szemét és trágya gyuladt meg, s azt hamarosan el is oltották.

Bérmálás Losonczon. *Ivánkovits* János rozsnói püspök folyó hó 7-én bérmálás végett Losoncra érkezett. Dél előtt a füleki állomáson nagy deputáció fogadta, élén a főispáni teendőkké megbízott *Török* Zoltán alispánnal. A püspök bement Fülekre, s onnan délután utazott Losoncra a küldöttséggel együtt.

A klenőczi iskolák államosítása ügyében *Hámos* László főispán vezetés alatt *Argay* György ág. ev. lelkész, *Hruska* András bíró, *Patra* Ede jegyző, *Monczol* János inspektor, *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő, *Kubinyi* Andor és *Kubinyi* Géza orsz. gyűlési képviselők küldöttséggel tisztelegtek a mult esütörtökön a közoktatásügyi miniszteriumban, ahol is a miniszter és államtitkár előtt *Argay* György lelkész a klenőczi összes elemi iskolák államosításának népszerűségi és állampolitikai okokból való szükségét, tömör, talpraesett szép beszédekben oly nagy hatással esetetle, hogy e két legfőbb népoktatási vezérferfi azonnal a leghatározottabb formában megígérte a kérelem teljesítését. Gratulálunk!

Kirándulás. Folyó hó 8-án Ő Felsége koronás királyunk koronázási ünnepélyének évfordulóját, a nagy-rőcei áll felső kereskedelmi és polgári iskola ifjúsága, a nagy fontosságú történelmi eseményekről nevezetes murányi várban ünnepli meg. A kiránduló tanuló ifjúsághoz a város és vidék nagy számú intelligens közönsége is csatlakozott.

Uj egyenruha. A postaszolgák vasárnap mutatják be uj dísz-ruhájukat, mi elég esinos, csak a porosz hadsereg emlékeztető szatás ellen van észrevételünk, mert ugyanazon szövetből lehetett volna magyar szabású atillát is csinálni.

Villámcsapás. Tegnapelőtt, f. hó 7-én délben keletkezett vihar alkalmával a Hennyey Kálmán tanyáján a csürbe lecsapott a villám, mi nyomban tüzet fogott. A tűz elemészttette a csürön kívül a gépszint és a mellette lévő istálló is. Ugy a gazdasági gépeket, mint az állatokat megmentették. Az épületek bár biztosítva voltak, a kár azért mégis jelentékeny.

Juniális. A nagy-rőcei állami felső kereskedelmi és polgári iskola ifjúsága f. hó 4-ikén kitűnően sikerült tavaszi multságot rendezett, melyen nagy számú, fesz-telenül mulató közönség vett részt. A táncmultság a fűrdőkertben vette kezdetét, honnan a közönség este 8 órákor a városi díszterembe vonult, hol a táncmultság folytatottatott kivilágoskivirradtág. A táncmultság ugy a fűrdőkertben, mint a városi díszteremben, a lehető legjobb kedélyhangulattal ment végbe; az első négyest 42 pár, a negyedik négyest 34 pár tánczolta.

Királysértés elmezavarból. Deák János gömörmegeyi atyafi Rimaszombat és Feled között a vonaton azzal dicsekedett, hogy ő Deák Ferencnek közeli rokona és e dicsekedése után azonnal egy erősen sértő kifejezést használt a király ellen, hozzátevéen, hogy ő neki több pénze van, mint a királynak és a királyt könnyen kifizeti. Végre szidta a magyarokat, dicsérté a pánzlávokat és a muszkával fenyegette magyar utitársait. A jelen voltak egyike, a községi bíró, azonnal feljelentést tett ellenn királysértés czímen. A pesti törvényszék f. hó 4-ikén ítélkezett az ügyben s a tárgyalásra beidézte *Moravesik* dr. egyetemi tanárt is, hogy a feltűnően furcsa viselkedésű vádlott elmebeli állapotára vonatkozólag szakvéleményt mondjon. Előbb azonban felolvasták *Dr. Löcherer* Tamás kórházi igazgató főorvos szakvéleményét, a melyből kiderült, hogy a vádlott a jelzett alkalommal is ittas volt, s beszámíthatlansága és ellenállási képtelensége nyilvánvaló. *Moravesik* csatlakozott e véleményhez, mire az ügyész a zavart elméjű vádlottal szemben a királysértés vádját elejtette, a törvényszék pedig vádlottat felmentette. Mikor a szegény öreg paraszt előtt az ítéletet kihirdették, a vádlott tiszteletteljesen meghajlott a — király nagy mellképe előtt.

Elszámolás. A helybeli elemi fiu- és leányiskola máj. hó 26-án tartott majálisa alkalmából rendezett köz-ebédre volt bevétel: 117 frt 90 kr., kiadás: 114 frt 52 kr., maradvány: 3 frt 38 kr. Ezen 3 frt 38 krnyi összeg a gömörmegeyi ált. tanítóegylet segélyalapja javára adományoztatott. — Rimaszombat, 1898. június hó 6-án. *Váry* János, *Bodor* László, rendezők.

Szerkesztői üzenet.

L. Öcsém, jobban teszed, ha humorizálás helyett a leezkedet tanulgatod.

Tizenegy vers. Ön bírálja így:

„Költő soha sem lesz,
Noha rimet penget;
De rosszak versei,
Kinek sem kellenek.

Ne írjon ön sokat,
Semmit, ne keveset
És főleg akkor ne,
Ha „ihlete” jő meg.

Hisz annyit ugy is tud,
Hogyha ihlete száll,
Amit akkor ír is,
Mind csak ronda lomtár.

Rendes kontár munka
Ami ön csinálgat,
Szétesik mindjárt, ha
Értő szem néz rája.”

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Nyarselyem-básztruha 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — **Tussors és Shantung-Pongees**, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben**. Magyar levelezés. Svajzba kétszeres levélbélyeg ragyasztandó.

Ügyvédi irodámat

áthelyeztem a rimaszombati **Andrássy-ut** (vasuti ut) **5-ik szám alatt levő saját házamba.**
Rimaszombat, 1898. június 5.

Dr. SZELESS ÖDÖN.

Eladó házak.

Tiszolezon egy ház, melyhez öt szoba, előszoba, konyha, kamara, pince, padlás, faszín, esztrich, istálló és kert, — továbbá ugyanott egy másik ház, melyhez három szoba, konyha, pince, padlás és kert tartozik, szabadkézből eladók. — Mindkét ház iránt venni szándékozók felvilágosításért forduljanak a tulajdonos **özv. Ambrózy Józsefnéhez.**

Hirdetés.

Rimaszombatban, a Jánosi-utczában 38. szám alatt a vásártérhez közel fekvő emeletes lakház, tágas udvar, és a Rima folyóig terjedő rendezett kert szabad kézből eladó.
Szerényi János.

Hirdetmény.

A gizei vasuti állomáshoz fél órányira lévő **Mikolcsány** községben egy 147 catasztrális holdat tevő **nemesi birtok**, kényelmes lakházzal és teljesen jó karban lévő gazdasági épületekkel, vetéssel s gazdasági felszereléssel kedvező feltételek mellett **örök áron eladó.**
Feltételek alulírott tulajdonosnál Mikolcsányban megtehetőek.
Sinka András.

Hirdetmény.

Putnokon az ujonnan épített egy emeletes városháza épületben **f. évi június hó 19-én délután 2 órakor** több kiválóan szép **kirakattal** ellátott **üzleti helyiség** és **lakás** nyilvános árverésen bérbeadnak.

Azon kereskedők, kik ezen virágzó, népes forgalmu városban megtelepedni akarnak, felkérnek az árverésen megjelenni.

Putnok, 1898. május hó 31-én.

Előljáróság.

Cserépkályhák.

Közelandó idényre ajánlom kitünő minőségű saját gyártmányu cserépkályháimat, tartós tűzmentes agyagból készítve különböző színekben.

Jelenlegi készletem oly nagy, hogy minden rendelmenyt **rögtön és igen jutányos áron** teljesíthetem.

Egyszermind ajánlom dús raktáromat vaskályhákban és építkezési anyagokban u. m. első rangu portland- és román-cément, mennyezet-nádfonat, kátrány fedéllemez, aszfalt elszigetelő lemez, kátrány, carbolicum stb. stb.

BRAUN ZSIGMOND,

1-3 vaskereskedő, Rimaszombat.

Hirdetmény.

185. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróság 1898. évi 1495. sz. végzése következtében **Nagy József** egyh. főgondnok végrehajtató javára **Kertész Gábor** ellen 100 forint s jár. erejéig 1898. évi április hó 30 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 580 frtra becsült tűzifák, lovakkól álló ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróságnak 4. / 8. / 1898. sz. végzése folytán 100 frt -- kr. tőkekövetelés, eddig összesen 51 frt -- krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Susán, a helyszínén leendő eszközzésére **1898-ik évi június hó 18-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek becsáron alól is el fognak adadni.

Rimaszombat, 1898. évi június hó 2-án.

Kovács Géza, kir. bír. vjhajtó.

Fodor Ágostonné, szül. Abaffy Máriának **Feled községében** fekvő, 4 cat. hold belsőségből, 147 cat. hold szántó földből, 50 cat. hold rétből és 15 cat. hold legelőből álló birtoka lakházzal, gazdasági épületekkel, őszi és tavaszi vetéssel **1899-ik év április hó 24-től**

2-3

haszonbérbe kiadó.

A birtokhoz tartozó 232 cat. hold, most tilalom alatt lévő kivágott erdő, pár év multán legelőül szinte bérbe fog adadni. A birtok cat. tiszta jövedelme 1305 frt, földadója 332 frt 92 kr.

További felvilágosítást ad **Kubinyi Aladár Rimaszombatban.**

Hirdetmény.

598. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **id. Gasko János** végrehajtatonak néh. **özv. Alexy** szül. **Perjéssy Zsuzsanna** hagyatéki ügygondnoka **Dr. Rárossy Gyula** rimaszombati ügyvéd végrehajtást szenvedő elleni 337 frt 33 kr. tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 182. sztkvben foglalt 5/8-ad, özv. **Perjéssy szül. Alexy Zsuzsanna** 1/8-ad részben **Alexy Pál**, 1/8-ad részben **Alexy József** és 1/8-ad részben **Alexy János** nevében jegyzett A. 1. sorsz. 337. hrsz. 24. szám alatt irt házra 744 frt. kikialtási árban és ugyanott 2 sorsz. 2414. és 2415. hrsz. alatt foglalt ingatlanokra 78 frt kikialtási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi július hó 15-ik** napjának d. e. 10 óráját ezen kir. törvényszék tkv. helyiségébe (földszinti ajtó 4. sz.) tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át azaz 74 frt 40 kr. és 7 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1898. évi márcz. hó 27-én.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

A magyar ált. kőszénbánya
részvény-társulat

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 19.

A cséplési idény

alkalmából különös figyelmébe ajánlja a t. cz. gazdaságosságoknak, valamint gőzmozgókknak, szeszgyáraknak, téglá- és mészégetőknek és egyéb iparvállalatoknak, **kazánfűtéshez** kiválóan alkalmas

akna-, cséplési (koczka) és darados-szenét

királdi és sajószentpéteri bányáiból, legjutányosabb áron, egész kocsis rakományokban, minden állomásra szállítva.

Ajánlattal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál a

„MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNÁNYA-RÉSZVÉNYTÁRSULAT“

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 19.

vagy annak képviselője: 1-3

NEUMANN ADOLF ur Miskolcz.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ezidei

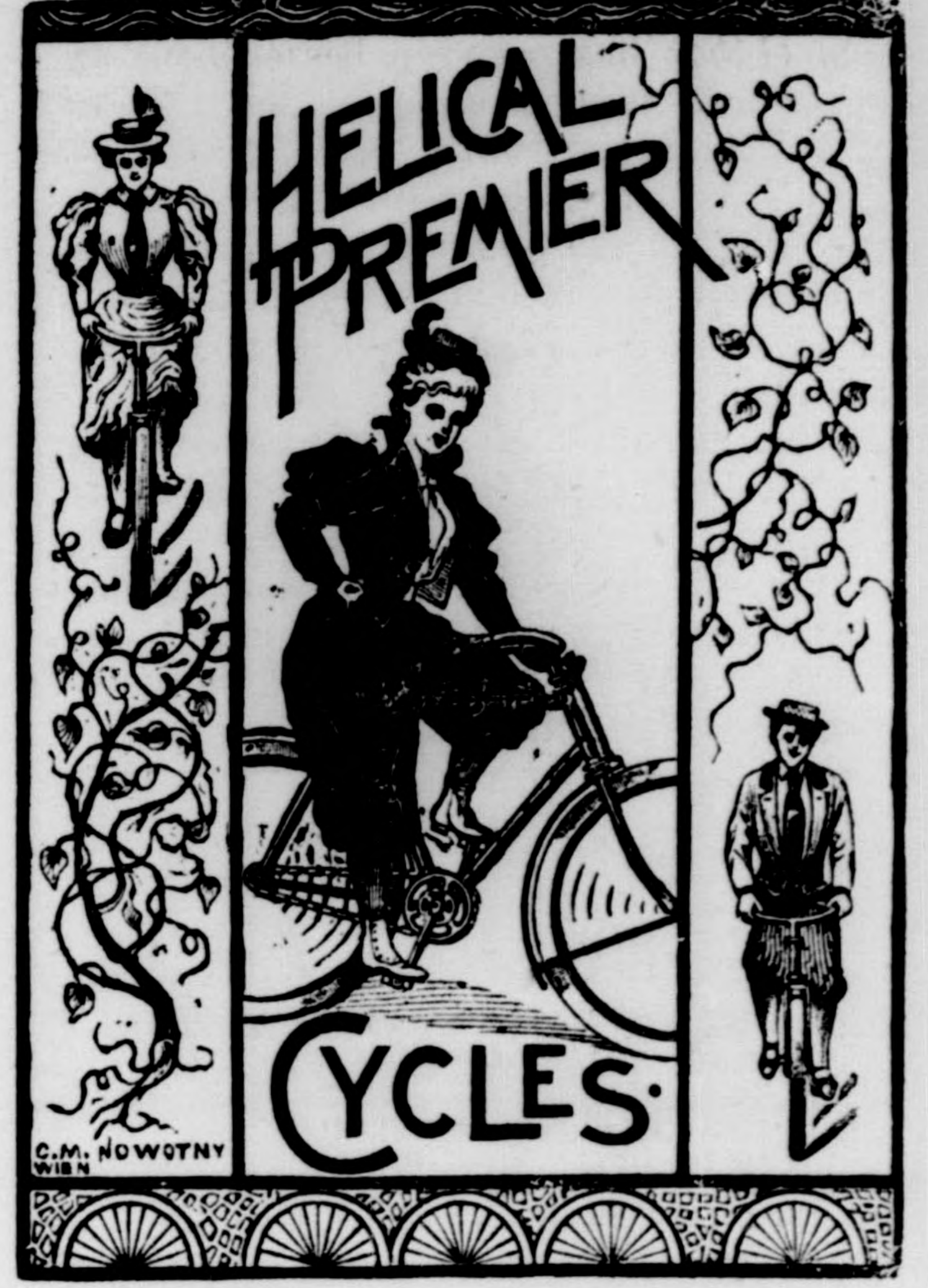
VI-ik évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve **1898-ik évi június hó 15-ik napján** tartatik. — Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság **igazgatósága.**

Utánnymot nem díjaztatik.

3-3

The Premier Cycle Co Ltd.

(Hillman, Herbert és Cooper.) 5-22

Gyárak: { **COVENTRY. EGER. DOOS.**
(Anglia.) (Csehország) (b. Nürnberg)

Évi előállítás: 60.000 kerékpár.

Képes árjegyzék: ingyen és bérmentve.

Teke asztal.

Egy kitünő karban levő tekeasztal, hozzátartozó golyók és dákkokkal vagy a nélkül jutányos áron azonnal eladó — Megtekinthető **Gömöri Ede** kávéházában, hol az ára is megtehető. 1-*

Szagtalan és nyomban száradó

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerültek.** Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

sárgásbarna és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad — Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra **Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb: van azután**

tiszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem födi el a famustrát. **Postacsomag**, körülbelül 35 négyszög utr (két köznépságú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 marka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több, mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba

CHRISTOPH FERENC,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. Prága, K. Berlin.

Kapható: **Rimaszombatban:** Braun Zsigmondnál. — **Losoncban:** Illavsky Jánosnál. — **Besztercebányán:** Novák Lajosnál — **Salgó-Tarjánban:** Gröndfelder M-nél. 6-10